

Прончук Ольга, Кодинець Аріна

Відокремлений структурний підрозділ

«Боярський фаховий коледж НУБіП України»

ВІЙНА ЯК ПРОЯВ СЛАБКОСТІ

Ключові слова: війна, міжнародна безпека, державний суверенітет, глобалізація, інформаційна революція.

Keywords: war, international security, state sovereignty, globalization, information revolution.

Люди у світі прагнуть миру. Будь-яка війна веде до втрати найціннішого, що є в суспільстві, – людського життя. Всі ми сьогодні бачимо, до яких страхітливих наслідків і трагедій призводять війни – на Близькому Сході, в Афганістані, Нагірному Карабаху, Югославії, Чечні, в нашій рідній Україні. Збереження миру є пріоритетним завданням усіх людей на планеті [5].

Війна – комплекс заходів, спрямованих на захоплення чужих природних, енергетичних та людських ресурсів [1].

Сучасна науково-технічна революція призвела до якісних змін у засобах ведення війни: у 50-ті рр. з'явилися ракетно-ядерна зброя, міжконтинентальні балістичні ракети, які здатні досягти будь-якої точки земної кулі. У цих умовах війна з матеріально-технічної точки зору стала безглуздою: її початок означав би знищення всього людства взагалі [4].

Наддержави, як і будь-які інші сторони, зацікавлені у мирному розв'язанні воєнних конфліктів за таких умов:

- конфлікт загрожує їх власній безпеці, тобто може перекинутись на їх територію або спричинити потоки біженців із районів, охоплених конфліктом, до них (наприклад, як діяли США у випадку центральноамериканського конфлікту);
- участь у мирному розв'язанні конфлікту дає змогу зберегти або встановити вплив у певному регіоні (участь Росії у конфліктах у Закавказзі та Середній Азії, активні дії США у врегулюванні арабо-ізраїльського конфлікту згідно з планом «Дорожня карта»);
- розв'язання конфлікту дає значні економічні та політичні вигоди (участь США, Російської Федерації, Франції та Федеративної Республіки Німеччина у югославському конфлікті);
- припинення конфлікту так чи інакше забезпечує стратегічно важливі інтереси наддержав (конфлікт у Перській затоці у 1991 р.) [3, 152].

Глобальні питання вимагають глобальних відповідей: вони вирішуються усім світом на основі інтернаціоналізації дій. Центральна роль тут, безперечно, має належати Організації Об'єднаних Націй та її інститутам. Саме ця міжнародна організація може об'єднати зусилля всіх країн на розв'язання глобальних проблем сучасності [4].

Рада Безпеки ООН:

- запобігання виникненню міждержавних або внутрішньодержавних конфліктів;
- врегулювання або створення умов для врегулювання міждержавних, а також внутрішніх конфліктів за згодою сторін конфлікту або з використанням примусових заходів за рішенням Ради Безпеки ООН;

- надання гуманітарної допомоги населенню, яке постраждало внаслідок міждержавних або внутрішніх конфліктів;
- виконання поліцейських функцій із забезпечення безпеки і додержання прав людини;
- подання допомоги у подоланні наслідків конфліктів;
- усунення загрози миру, порушень миру чи акту агресії [3, 153].

Антивоєнні тенденції в суспільній думці проявились у пацифістському русі (пацифізм – від латинського *pacifious* – миротворний). Перші пацифістські організації виникли у Великобританії і США ще на початку ХХ ст. Саме пацифісти вперше висунули вимогу загального роззброєння і розв’язання спірних питань між країнами шляхом переговорів [5].

Вчені різних історичних епох намагались визначити сутність і причини, негативні і позитивні наслідки війни. Деякі мислителі вважали, що без війни немає розвитку. Геродот, наприклад, називав війну батьком і причиною всього. Г. Гегель писав, що високе призначення війни полягає в тому, що завдяки їй зберігається моральне здоров’я народів. Він порівнював війну з вітром, який не дає озеру загнивати, що з ним обов’язково сталося б при тривалому затишші [2, 289].

Однак далеко не всі відомі мислителі минулого називали війну необхідною умовою розвитку суспільства. Е. Кант вважав, що в майбутньому можливий «вічний мир». Він пов’язував його з розвитком економічної співпраці між державами, а також з республіканським устроєм, оскільки в правових державах владі не просто отримати згоду громадян на війну.

Проблеми збереження миру на Землі пов’язані з особливостями взаємодії країн на політичній карті світу. Військові арсенали країн світу мають таку кількість атомної, хімічної та біологічної зброї, що спроможна знищити Землю. Створення нових видів озброєння триває [5].

Збройні протистояння на конфліктно небезпечних територіях поширюються, тривають роками і залучають усе більшу кількість країн і народів. На жаль, зараз одним з осередків нестабільності стали й окремі території нашої держави [5].

Джерела та література

1. Війна. *Wikipedia*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Війна>
2. Міжнародні конфлікти: курс лекцій / Б. В. Бернадський. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 366 с.
3. Проблеми війни і миру в третьому тисячолітті. *Allref*. URL: https://allref.com.ua/uk/skachaty/problema_viyuni_i_miru_yak_globalna_problema_lyudstva
4. Масляк П. О. Проблема війни і миру. *Географія для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням географії*: підручник для 9 класу. Харків: «Ранок», 2017. С. 219–221.